

Ἐκ τοῦ γούλαρμος.

Τρώγω ἀρπακτικά, λαίμαργα ἔνθ' ἀν.: *Mή γουλαρμίζης* 'ς τὸ φαῖ καὶ σοῦ κάμηη κακὸ Χίος. **β)** Μεταφ. ἐπὶ ἐργασίας, ἐργάζομαι ὑπερβολικὰ ἔνθ' ἀν.: *Γουλαρμίζει* 'ς τὴ δουλευά Χίος.

γούλαρμος ὁ, Δαρδαν. Θράκ. (Μάδυτ.) Χίος γούλαρμος Χίος γούλερμος Χίος γούλέρμης Εὖβ. (Κουρ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γούλαρμος (**I**) μὲ ἀναλογίαν πρὸς τὸ ἐπίθ. λαίμαργος καὶ τροπὴν τοῦ γείς μ. Βλ. Α. Κοραῆ, "Ατ. I, 279 εἰς λ. γούλαργης. Τὴν προέλευσιν ἐκ τοῦ λαίμαργος μὲ ἀντιμετάθεσιν φθόγγων ὑποστηρίζουν οἱ Γ. Ν. Χατζίδ., 'Αθηνᾶ 29 (1917), σ. 219, Β. Φάρβης, Λεξικογρ. Δελτ. 2 (1940), σ. 121-2 καὶ Κ. Αμχαντ. 'Αθηνᾶ 27 (1915), Λεξικογρ. Αρχ. 2, σ. 41.

Λαίμαργος γούλαρμος, τὸ διπλόνιον τοῦ λαίμαργου; Εὖβ. (Κουρ.)

γουλαρούδιν ἐπίθ. οὐδ. Κύπρ. (Πεδουλ.)

Τρόποκορ. τοῦ ἐπίθ. γούλαργης.

Τὸ λαίμαργον, τὸ ἀχρόταγον.

γουλαρωσύνη ἡ, Κύπρ. (Πεδουλ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γούλαργης καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ω σύνη.

Ἡ λαίμαργος γία : "Οπον τξαὶ νὰ πάγις, πρέπει νὰ δείξῃς τὴν γουλαρωσύνην σου 'ς τὸ φαῖ, γιατὶ ἐν ἡμιπορεῖς νὰ κόψῃς τοῦτον τὸ σύστημαν.

γουλᾶς ὁ, 'Αντίπαξ. Παξ.

Ἐκ τοῦ γούλαρμος (**II**).

Εἶδος πτηνοῦ, τὸ διπλόνιον πιστεύεται ὅτι τρώγει μικροὺς λίθους ἔνθ' ἀν.: 'Σ τὰ σώχωρα τοῦ Φάρνη ἐπικακα τρεῖς γουλᾶδες κ' ἔνα καρακαλίτσι (σώχωρα = ἀγροί περιφραγμένοι ἐντὸς τοῦ χωρίου, καρακαλίτσι = μικρὸς ἀστομάχος) 'Αντίπαξ. Τσού γουλοφάρδες καὶ τσού φούβελος τσού πιάκαμε μὲ τοὺς πλάκες (φούβελας = τὸ πτηνὸν ἐρύθρικος, πλάκα = παγίς) Παξ. Συνών. γούλαρμος (**III**).

γουλάτος (**I**) ἐπίθ. ἀμάρτ. Οὐδ. γουλάτο Κάρπ. Πάρ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γούλαρμος (**I**) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ᾶ τος.

1) Ό διὰ μιᾶς καταπινόμενος, ἐπὶ οἴνου Πάρ.: Φρ. Αὐτὸς τὸ πίνει τὸ κρασὶ γουλάτο (δηλ. μονομάχος, ἀπνευστή). 'Αντίθ. φρ. Αὐτὸς τὸ πίνει τὸ γούλαρμος - γούλαργης. **2)** Ως οὐσ., τὸ πρὸς τὸ ἔλυμα κεκαμμένον τμῆμα τοῦ ίστοβοέως Κάρπ. Βλ. καὶ λ. βούλαρμος, ὅπου κατὰ παρετούμ. ὑπήχθη.

γουλάτος (**II**) ἐπίθ. Κεφαλλ. Κρήτ. Πελοπν. (Γαργαλ. Δυρράχ. Κάμπος Λακων. Κόκκιν. Κόρινθ. Κρεμμ. Μεσσην. Παππούλ. Τρίκκ. Τριφυλ.). γουλάτε Τσακων. 'ουλάτος Νάξ. ('Απύρανθ.) χουλάτους Στερελλ. ('Αχυρ.) ἀγλάτους Σάμ. (Κουμαδαρ.) ὄγλατους Σάμ. (Μαυραντζ.) οὐγλάτους Σάμ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γούλαρμος (**II**) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ.-ᾶ τος.

Ο τρυφερός, μαλακός καὶ λεῖος, ἐπὶ ριζῶν ἡ βλαστῶν χόρτων Κρήτ. Νάξ. ('Απύρανθ.) Πελοπν. (Γαργαλ. Κάμπος

Λακων. Κόκκιν. Κρεμμ. Μεσσην. Παππούλ. Τρίκκ. Τριφυλ.) Σάμ. (Κουμαδαρ. Μαυραντζ. κ. ἀ.) Στερελλ. ('Αχυρ.) Τσακων.: *Ροδίκη γουλάτα* (ραδίκια ἔχοντα τρυφεράς ριζας) Κρήτ. Μάζωξα λάχανα διαλεχτά ἔναι οὕλα γουλάτα Γαργαλ. 'ουλάτα - 'ουλάτα 'ναι τὰ χόρτα πού 'φερα σήμερα 'Απύρανθ. *Ηέρηκα κάτ'* ραδικούβλασταρα σήμερα πούτανι χουλάτα 'Αχυρ. *Πήρα κάτ'* μαρούλια οὐγλάτα - οὐγλάτα Σάμ. Τού σκλήρη τὰ τρυπάει τὰ ἀλμάκια τὰ ἀγλάτα (ἀλμάκια = κλῶνοι εύθυτενεῖς) Κουμαδαρ. *T'* ἀργά ἔμαι ἔχουντε κάτσι ροδίτσα, δῆλα γουλάτα - γουλάτα (τὸ βράδυ είχαμε κάτι ραδίκια δῆλα τρυφερά - τρυφερά) Τσακων. **β)** Ο σαρκώδης, ὁ λεῖος καὶ παχύς, ἐπὶ καρπῶν Κεφαλλ. Πελοπν. (Γαργαλ. Δυρράχ. Τρίκκ. κ. ἀ.) Στερελλ. ('Αχυρ.): "Εκοψα κάνα - δύδ γουλάτα σταφύλια ἀπ' τὴν κληματαριά Γαργαλ. Οι σταφίδες γίνηκαν φέτος γουλάτες Τρίκκ. Γουλάτο ρεβίθι Κεφαλλ. Βλέπω κάτι γουλάτο μέσα 'ς τὸ σακκί· εἶναι πατάτες; αὐτόθ. Είδις τί χουλάτα φύδα π' κάν' ἡ φουνδιά μας; 'Αχυρ. **γ)** Μεταφ., εύρωστος, ἐπὶ πκιδίων καὶ ζώων Σάμ. (Κουμαδαρ.) Συνών. γούλαρμος.

γουλέας ἐπίθ. Πόντ. Θηλ. γουλοῦ Πόντ. ('Αμισ. Τραπ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γούλαρμος (**I**) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έας.

Γούλαργης τὸ διπλόνιον τοῦ λαίμαργου! (πόσον λαίμαργος είσαι!) Πόντ. (Τραπ.): "Αρθωπον π' ἐν' γουλέας καὶ ἀγαπεύεται (ὁ ἀνθρωπος ὁ ὁποῖος είναι λαίμαργος δὲν ἀγαπᾶται) Πόντ. (Χαλδ.) || Φρ. Γουλέας κ' είμαι, παραπονέας είμαι (λαίμαργος δὲν είμαι, παραπονιάρης είμαι· ἐπὶ τῶν διαμαρτυρομένων δι' ἀνισον διανομὴν ἀγαθῶν) αὐτόθ. Συνών. φρ. Λέντη μαργαρίτας, είμαι παραπονέας είμαι. Συνών. βλ. εἰς λ. γούλαργης.

Ἡ λ. ὑπὸ τὸν τύπ. Γουλέας καὶ ως ἐπών. 'Αθην. Μακεδ. (Θεσσαλον.) Πελοπν. (Λευκτρ.)

γουλερινδός ἐπίθ. ἐνιαχ. γουλερίνδος 'Ερεικ. Κέρκ. (Βασιλάτ.)

Ἐκ τοῦ ἐπίθ. γούλαρμος (**II**) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ινδός.

Ο ἀφθόνως παράγων τι ἔνθ' ἀν.: "Ηξερες ποὺ κάποδες είχε γουλερίνη θάλασσα καὶ είχε στρούδια, μὲ τὸ σακκί (στρούδια = στρειδιά, μὲ τὸ σακκί = πάρα πολλά) 'Ερεικ.

γουλερδός ἐπίθ. 'Αντίπαξ. Κέρκ. Κεφαλλ. Παξ. Πελοπν. (Μεσσην.) Θηλ. γουλερή Κ. Θεοτόκ., Βιργ. Γεωργ., 23.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γούλαρμος (**II**) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ερδός. Εἰς ἔγγρ. τῶν Παξῶν τοῦ ἔτους 1661: «(ἀφίνω) τὴν ἐλαϊκὴν γουλερή τοῦ ἀδελφοῦ μου». Βλ. Γ. Πετροπ., Νοταρ. πράξ. Παξῶν, 24, 2.

Ο περιέχων πολλοὺς μικρούς, ιδίως στρογγύλους λίθους, δὲ πλήρης μικρῶν στρογγύλων λίθων ἔνθ' ἀν.: Τόπος γουλερδός, χωράφι γουλερδό Κεφαλλ. || Παροιμ.

Στραβός βελόνι ἐγύρενε σὲ γουλερδό χωράφι (ἐπὶ τῶν ζητούντων τὰ ἀδύνατα) Παξ. Πελοπν. (Μεσσην.) Συνών. παροιμ. Στροφαί βελόνα εγύρενε μέσα αἵρετης τοῦ ἀλαιοκάρπου Παξ.

Καὶ 'ς τές κρανεύεις τές γουλερδές δαμάσκηνα νὰ ὠρμάζουν Κ. Θεοτόκ. ἔνθ' ἀν.

1) Σωρδός μικρῶν λίθων τοὺς ὁποίους συναθροίζουν ἐκ τοῦ πέριξ τῶν ἀλαιοδένδρων χώρου, διὰ νὰ καταστῇ εύχερής ἡ συγκομιδὴ τοῦ ἀλαιοκάρπου Παξ.

2) Τόπος πλήρης μικρῶν στρογγύλων λίθων, πετρώδης 'Αν-

τίπαξ. Κέρκ. Παξ.: Νὰ πὰς νὰ δουλέψῃς' τὸ γουλερὸ Παξ. Συνών. γονλότοπος.

Ἡ λ. καὶ ως τοπων. ὑπὸ τὸν τόπ. Γουλερὰ, τὰ Παξ.

γουλέτα ḥ, Κρήτ. (Βιάνν.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλὶ ἀ καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -έτα.

Μέγα τεμάχιον: Μηγὰ γουλέτα φωμὶ - τυρὶ - κρέας. Συνών. κομματάρα, κόμματος, ἀντίθ. γονλετάκι, γονλίδι, κομματάκι.

γουλετάκι τό, Κρήτ.

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλέτα καὶ τῆς ὑποκορ. καταλ. -άκι.

Μικρὸν τεμάχιον ἄρτου, τυροῦ, κρέατος ἢ φρούτου. Συνών. γονλίδι, κομματάκι.

γουλεύω ἐνιαχ. γουλεύον Μακεδ. (Βέρ. Νάουσ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλα (Ι).

Καταβροχθίζω μετὰ λαιμαργίας ἔνθ' ἀν.

γουλήθρα ḥ, ἐνιαχ. γλήθρα Στερελλ. (Αἴτωλ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονλα (Ι) καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -ήθρα.

Ἐκφυμα, ἐξάνθημα ἐπὶ τοῦ δέρματος τῶν αἰγοπροβάτων ἔνθ' ἀν.: Τὴν ἡμέρα τ' εἰς Λαβοῆς δὲν τρῶμι ἀβγά, γιὰ νὰ μὴ βγάν' μι τὰ πράματα γλήθρος (πράματα = αἰγοπρόβατα) Στερελλ. (Αἴτωλ.) Συνών. λιθοβάτης.

γούλημα τό, ἐνιαχ. βούλημα Ρόδ.

Ἐκ τοῦ ρ. γονλώνω (Ι) 'Ο τόπ. βούλημα κατὰ παρετυμ. ὑπήχθη εἰς τὸ λῆμμα βούλημα.

Ἡ πλήρωσις τοῦ στόματος δι' ὕδατος καὶ ἡ ἐκσφενδόνησις αὐτοῦ μεθ' ὅρμης ἔνθ' ἀν. Συνών. πέτισμα.

γουληματιά ḥ, ἐνιαχ. βούληματιά Νίσυρ. Ρόδ. (Βάτ.)

Ἐκ τοῦ οὐσ. γονληματιά καὶ τῆς παραγωγ. καταλ. -τὶά. 'Ο τόπ. βούληματιά ἐτυπώθη ως ἵδιον λῆμμα κατὰ παρετυμ.

Ποσότης τροφῆς στερεᾶς ἡ ὑγρᾶς καταπινομένης ἀπαξ ἔνθ' ἀν.: 'Εκατάπια μιάβι βούληματιά Ρόδ. (Βάτ.) Συνών. γονλὶά (Ι), λαρυγγιά, μπονκωσιά.

γουλὶ τό, (Ι) Κάλυμν. Καππ. (Αραβάν. Γούρτον. Δίλ. Μισθ. Σινασσ. Φερτ.) Κεφαλλ. Κρήτ. Λευκ. Νίσυρ. Πάρ. (Λευκ.) Πάτμ. Ρόδ. Σύμ. Χίος— Ελλην. Γεωργ. 6, 585 γούλι 'Ερεικ. γλήλι Λέσβ. βούλ-λιν Κύπρ. βούλ-λι Κύπρ. (Λεμεσ.) βούλι Ρόδ. γούλι Καππ. (Ανακ. Σινασσ. Φερτ.) Λυκαον. (Σίλ.) γονλὶ Μακεδ. (Χαλκιδ.) Σάμ.

'Υποκορ. τοῦ οὐσ. γονλα (Ι), διὰ τὸ διπ. βλ. Γ. Χατζεδ., MNE 1, 394.

1) 'Ο στόμαχος καὶ ἡ κοιλία Κρήτ.: Παροιμ.

Σὰ δὸ θέλει τὸ γουλὶ μον, | πῶς θὰ κάμω γιὰ ψυχή μου; (ἐπὶ τῶν ὑπὸ τῶν παθῶν ἀγομένων). Συνών. γονλα (Ι) 4.

2) Αἱ ἀμυγδαλαῖ τοῦ λαιμοῦ Κεφαλλ.: Φούσκωσε τὸ γουλὶ μον' τὸ λαιμό. 'Εχει τὰ γουλιά τον διαφωτ. Συνών. γονλα (Ι) 3ε. 3) Οἱ βουβῶνες Ζάκ. Κεφαλλ.: Μὲ πονάει τὸ ἀριστερό-τὸ δεξιό μον γουλὶ Κεφαλλ. γ) Τὸ ρόπτρον, ἡ γλῶσσα τῆς καμπάνας Πάρ. (Λευκ.) 3) Τὸ ἔμεσμα τῶν βρεφῶν Λευκ.

4) 'Ο λαιμός, τὸ στόμιον τοῦ ἀσκοῦ Σάμ.: Σὰν ἔλυσι τὸ γούλι τοῦ διορματιοῦ, ἄκουσι φωνὴ κὶ βγῆκι ἀπ' τοὺ διορμάτ'. Συνών. γονλα (Ι) 3ζ. 5) 'Η δηπὴ εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἀνω λίθου τοῦ

μόλου, ἐντὸς τῆς ὁποίας φίπτεται ὁ πρὸς ἄλεσιν καρπὸς Νίσυρ. Συνών. γονλότοπος.

6) 'Ο ξύλινος σωλήνη, διὰ τοῦ ὁποίου διοχετεύεται ὁ πρὸς ἄλεσιν καρπὸς εἰς τὸ κέντρον τοῦ ἐπάνω λίθου τοῦ ἀνεμομύλου ἢ ὑδρομύλου Πάτμ. Ρόδ. Σύμ. Συνών. γονλα (Ι) 3η.

7) 'Η κοιλότης, ἐντὸς τῆς ὁποίας εἰσέρχεται ἡ κεφαλὴ τοῦ ὀστοῦ, ἡ κοτύλη 'Ερεικ. Κύπρ. (Λεμεσ.) 8) 'Η ἐπὶ τοῦ λίθου τῆς ἀνω καὶ κάτω γωνίας τῆς θύρας κοιλότης, ἐντὸς τῆς ὁποίας στρέφεται ἡ στρόφιγξ τῆς θύρας Καππ. (Ανακ. Αραβάν. Δίλ. Μισθ. Σινασσ. Φερτ.) Λυκαον. (Σίλ.) Συνών. γονλα (Ι) 5β.

9) 'Ο σφὴν τοῦ μαντάλου τῆς θύρας Καππ. (Αραβάν.) 10) Τὸ ἐπικαμπὲς τιμῆμα τοῦ ἀρότρου τὸ προσαρμοζόμενον κατὰ τὸ ἐν ἄκρον εἰς τὸν ιστοβούχον καὶ κατὰ τὸ ἔτερον εἰς τὴν φέρουσαν τὸ ὄντον βάσιν Μακεδ. (Χαλκιδ.) — Ελλην. Γεωργ. 6, 585. Συνών. γονλα (Ι) 7. 11) Μεγάλη ἔκτασις γῆς μεταξὺ δύο ὑψωμάτων Κρήτ. Συνών. γονλα (Ι) 10. 12) Δακτύλιος, τὸν ὁποῖον φέρουν αἱ μητέρες, ἵνα αἱ ὑπ' αὐτῶν κατὰ τῶν τέκνων τῶν ἀπευθυνόμεναι ἀραι καθίστανται ἀκίνδυνοι Κάλυμν.: Λαχτυλίτζια ποὺ τὰ λέμε γουλιὰ χοροῦν τα οἱ μαννάες γιὰ νὰ μὴ φάν-νουν οἱ κατάρρεις τα' οἱ βλαστήμεις ποὺ λέσι τὰ παιγιά τως (χοροῦν = φοροῦν, φάν-νουν = πιάνουν).

γουλὶ τό, (ΙΙ) γουλὶν Πόντ. (Άμισ. Ιμερ. Οἰν. Τραπ. Χαλδ.) Χίος (Πισπιλ.) γουλὶ κοιν. καὶ Καππ. (Αραβάν.) Πόντ. (Ινέπ.) Τσακων. (Χαβουτσ.) γουλὶ Πελοπν. (Ξεχώρ. Τσέρ.) γουλ-λι Δονοῦσ. γλήλι Θάσ. (Θεολόγ.) Θράκ. (Αἴν. Καλαμ. Στέρν.) Ιμβρ. Μ. Ασίν (Κυδων.) Λέσβ. Λευκ. Σάμ. Σαμοθρ. Σκύρ. ουλὶ Νάξ. (Απόρανθ.) γουλὶ Α. Ρουμελ. (Φιλιππούπ.) βούλι Κῶς βούλ-λι Σύμ. βούλ-λιδι Ρόδ. (Αρχάγγελ.) μουλὶ Κῶς μουλὶν Κῶς ἀγλή Θράκ. Σάμ. (Μαυραντζ. κ.ά.) γουλὶ Καστ. Στερελλ. (Θῆβ.) — Λεξ. Πόππλετ. ἀγούλι Καστ. γουλὸ Λευκ. οὐγλὶ Σάμ. (Μαυραντζ. κ.ά.) Πληθ. γουλία Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Πόντ. (Ίμερ. Ινέπ. Οφ. Τραπ. Χαλδ.) μουλ-λία Κῶς ἀγούλιμα Καστ.

'Εκ τοῦ Βυζαντ. γονλὶν = τὸ ἀποφλοιωμένον στέλεχος τοῦ βλαστοῦ τῆς κράμβης, ὡς ὑποκορ. τοῦ γονλα (ΙΙ) Βλ. Πρόδρομ. 2 G, 42 (Έκδ. Heseling - Pernot, σ. 43) αἱ θέλουν εἰς τὸ σπίτιν μου λινάριν καὶ βαμβάκιν || φρύγιον κράμβην καὶ γουλὶν καὶ ἀπὸ τὸ κουνουπίδινον καὶ αὐτόθ., σ. 42 στ. 42 αἱ τρυγοκράμβιν ἐκ τὸ γουλὶν καὶ ἀπὸ τὸ τρυγοκράμβινον. 'Ομοίως καὶ εἰς Σταφίδ. Ιατροσοφ. 191 (Έκδ. Ε. Legrand, εἰς BGV 2, σ. 7), «ἀς τρώγης νῆστις τὸ γουλὶν τῆς κράμβης». 'Ο τόπ. μονλὶ ἀπὸ τὸ βούλὶ καὶ τοῦτο ἀπὸ τὸ γονλὶ, δι' ἐναλλαγῆ τῶν συμφώνων.

A) Κυριολ. 1) Τὸ ἀποφλοιωμένον στέλεχος τοῦ βλαστοῦ τῆς κράμβης ἢ διλαστός ἢ γογγυλώδης φίλια διαφόρων χόρτων σύνθη. καὶ Καππ. (Αραβάν.) Πόντ. (Άμισ. Οἰν. Χαλδ.): Λός μου λίγο γουλὶ ἀπὸ τὸ κουνουπίδιον πολλαχ. Τὰ λάχανα ἥτανε ὅλο γουλία Πελοπν. (Κίτ. Μάν.) Γλυτσὸν μ-βούν ται ν-δὸ μουλὶ ν-δῆς ἀνγινάρας Κῶς. Πᾶμε νὰ κόψωμε γκουνφωτοὺς νὰ φάμε ν-δὰ μουλ-λία τως (κουνφωτοὺς=ἄγριες ἀγκυνάρες) αὐτόθ. Καὶ τὰ φύλ-λα τοῦ μαρουλιοῦ καὶ τὸ βουλὶ ν-δον εἶναι καλὰ αὐτόθ. Μαζέφαμε πικραδέρικα ὅλο γληλιά (πικραδέρικα = πικροράδικα) Σκύρ. Τὸ ουλὶ εἶναι τοῦ σταφυλίνιγα τὸ πωρίχι (σταφυλίνιγας = τὸ φυτὸν σταφυλίνος ἢ δαῦκος, πωρίχι = βλαστός) Νάξ. (Απόρανθ.) Τὸ γουλὶ τσῆ φυλλάδας (= κράμβης) Α. Κρήτ. Τὸ γουλὶν τοῦ λαχανίου Πόντ. (Οἰν.) Αγαπᾶ πολλὰ τὰ γουλία αὐτόθ. || Φρ. Τὸ μαχαίρι ἐμπῆκε μέσα γουλὶ (τὸ μαχαίρι εἰσῆλθεν ὅνει αντιστάσεως) Πελοπν. (Αρκαδ.) || Παροιμ. Φρ.:

